



Monumentnummer*: 522560

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **18 december 2001**
Kadaster deel/nr **82760/23**

*Woonplaats** **Nieuw Beerta** *Gemeente** **Oldambt** *Provincie** **Groningen**

Locatiennaam **Nieuw-Beerta** *Locatieomschrijving*

*Kadastrale gemeente** **Beerta** *Sectie** **L** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **62**

*Omschrijving***

Inleiding

OLDAMBTSTER BOERDERIJ gebouwd in 1874 in opdracht van E.K. Ebels in een Eclectische stijl. In 1960 kreeg de boerderij de functie van proefboerderij; er werd onderzoek gedaan naar rationele proefprodukten voor de landbouwpraktijk. De boerderij werd vernoemd naar de toenmalig eigenaar E.H. Ebels en kreeg de naam 'Ebelsheerd'. In 1965-66 werden de indeling van het voorhuis en deels de rechterzijgevel van de schuur gewijzigd. De vrijstaande schuur uit 1947, gelegen aan de achterzijde van de boerderij, is in 1961 verbouwd en komt niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking.

De boerderij is monumentaal gelegen op een ruim, deels omgracht perceel aan het lint Beerta-Drieborg, dat zal worden voorgedragen als beschermd gezicht. In de tuin zijn restanten aanwezig van een landschappelijke aanleg; typerend zijn de monumentale loofbomen en de kronkelvijver. Het ontwerp was van J. Vroom sr. uit Glimmen en stamt uit 1874. Een oprijlaan aan de rechterzijde van het terrein verschaft toegang tot de boerderij.

Omschrijving

OLDAMBTSTER BOERDERIJ bestaande uit een VOORHUIS en HOOFDSCHUUR.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Het anderhalve verdieping hoge, geheel onderkelderde symmetrische VOORHUIS op nagenoeg rechthoekige plattegrond heeft lichtgepleisterde gevels met blokmotieven op een naar voren springend gepleisterd trasraam en wordt gedekt door een zadeldak waarop niet-originele donkere pannen; decoratieve houten windveren; houten makelaar; sierankers; geprofileerde houten goot op houten klampen; twee gemetselde nokschoorstenen. De gevels worden geleed door getoogde H-vensters met een gepleisterde omlijsting en decoratieve kuif.

De entree in segmentvormig portiek bevindt zich centraal in de voorgevel (zuidzijde) en bestaat uit een niet-originele deur met getoogd bovenlicht en niet-originele zijlichten waarvoor een drie treden hoge hardstenen stoep met aan weerszijden een hardstenen muurtje; aan de linkerkant `18' en aan de rechterzijde `74'. De portiek wordt omlijst door gepleisterde pilasters. Boven de portiek een betonnen balkon met gepleisterde balustrade met ijzeren hekwerk; twee houten balkondeuren waarin glas met getoogd bovenlicht en decoratieve gepleisterde omlijsting bekroond met vazen. Aan weerszijden van de entree twee H-vensters waarboven twee getoogde korte T-vensters.

In de westgevel twee H-vensters waarboven twee getoogde tweeruits zaadvensters en waaronder twee getoogde tweeruits keldervensters met diefijzer.

De hoofdschuur is tegen de achterzijde (noordgevel) aangebouwd.

In de oostgevel twee H-vensters waarboven twee getoogde tweeruits zaadvensters en waaronder twee getoogde tweeruits keldervensters met diefijzer.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de plafonds op linnen met gestucte lijsten en rozetten van papier-maché, in de centraal gelegen hal de houten tochtdeuren waarin glas met getoogd bovenlicht en decoratieve houten omlijsting (pilasters en kuif), de houten omlijsting van de deuren met decoratieve houten bekroning, in de westelijke voorkamer de zwartmarmeren schouw waarboven gestucte pilasters.

De HOOFDSCHUUR is opgetrokken in bruine baksteen deels op een trasraam van gesinterde bruinpaarse baksteen en wordt gedekt door een zadeldak met wolfeind waarop oranje Hollandse pannen, achterzijde oranje Friese golfpannen; voorgevel en deels westgevel lichtgepleisterd met blokmotieven; houten piron; achterzijde niet-originele goot; west- en oostzijde deels niet-originele goot en deels houten gootlijst; muurankers.

In de voorgevel (zuidzijde) links een T-venster waaronder een tweeruits keldervenster met diefijzer. In de voorgevel rechts een T-venster waarboven een zaadvenster.

De zijingang bevindt zich in de westgevel en bestaat uit een niet-originele deur met bovenlicht waarvoor een deels aangesmeerde en deels hardstenen drie treden hoge stoep; aan de rechterzijde van de stoep `E.K.E. J.H.B. 1867'. Rechts van de zijingang twee H-vensters, een T-venster en drie tweeruits keldervensters met diefijzer. Aan de voorzijde van de eerste krimp twee zesruits vensters onder een getoogde strek. Aan de voorzijde van de tweede krimp een niet-origineel klein staand venster, een opgeklampte houten deur waarvoor een twee treden hoge stoep, een vierruits venster met bovenlicht, een niet-origineel liggend driedelig venster en zeven getoogde liggende achtruits vensters onder rollaag.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



In de achtergevel (noordzijde), die deels opnieuw is opgemetseld, twee niet-originele schuurdeuren en negen getoogde liggende achtruits vensters onder rollaag.

In de oostgevel een niet-originele garagedeur, een niet-origineel liggend venster, twee zaadvensters onder strek en een tweeruits keldervenster onder strek. In de schuine zijde van de krimp een dubbele opgeklampte houten schuurdeur onder een houten latei en rollaag.

Waardering

Oldambtster boerderij van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een Oldambtster boerderij uit 1874 in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende vormgeving en zorgvuldige detaillering van het voorhuis
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de monumentale ligging in het als beschermd gezicht voorgedragen lint Beerta-Drieborg

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)